

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 654/2022-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Jozefom Mišlinom, Južná trieda 9, Košice, proti uzneseniu Okresného súdu Košice I č. k. 26 Er 2368/2006 z 31. mája 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 4. augusta 2022 domáha vyslovenia porušenia základného vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením okresného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie, priznať jej primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 eur a náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že mesto Košice ako oprávnený (ďalej len „oprávnený“) sa proti sťažovateľke ako povinnej v 2. rade domáhalo v exekučnom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 26 Er 2368/2006 vymoženia pohľadávky v sume 7 465,18 eur s príslušenstvom.

3. Uznesením č. k. 26 Er 2368/2006 z 18. marca 2019 okresný súd exekúciu zastavil podľa § 57 ods. 1 písm. b) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov

účinného do 31. marca 2017 (ďalej len „Exekučný poriadok“) z dôvodu, že exekučný titul, na podklade ktorého sa viedla exekúcia, bol zrušený (I. výrok), povolil odklad exekúcie do nadobudnutia právoplatnosti uznesenia o zastavení exekúcie (II. výrok) a vyslovil, že o trovách exekúcie a trovách exekučného konania rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti uznesenia (III. výrok).

4. Následne vyšší súdny úradník uznesením č. k. 26 Er 2368/2006 zo 17. apríla 2020 nepriznal sťažovateľke náhradu trov exekučného konania. Sťažnosť sťažovateľky proti predmetnému uzneseniu sudca okresného súdu uznesením z 30. júla 2021 zamietol ako nedôvodnú a nepriznal jej ani náhradu trov sťažnostného konania.

5. Na základe ústavnej sťažnosti sťažovateľky nasmerovanej proti uzneseniu okresného súdu z 30. júla 2021 ústavný súd nálezom č. k. III. ÚS 693/2021 z 31. marca 2022 vyslovil porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zrušil predmetné uznesenie okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, sťažovateľke priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 000 eur, náhradu trov konania a vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovel. Konštatoval, že výklad okresného súdu, ktorým *a priori* vylúčil náhradu trov konania v prospech sťažovateľky, je príliš formalistický a môže mať potenciálne za následok porušenie jej základných práv. Ďalej zdôraznil, že náhrada trov konania, a to nielen v súdnom konaní, ale aj v konaní exekučnom, sa riadi princípom úspechu vo veci a princípom zavinenia. Podľa názoru ústavného súdu by sa § 203 ods. 1 Exekučného poriadku mal vykladať tak, že oprávnený je povinný v prípade zavinenia hradiť nevyhnutné trovy exekúcie nielen v prospech súdneho exekútora, ale i v prospech povinného, v tomto prípade sťažovateľky. Interpretáciu zo strany okresného súdu limitujúcu náhradu trov konania len na ich nejakú časť preto ústavný súd vyhodnotil ako ústavne neudržateľnú.

6. Po zrušení a vrátení veci okresný súd v intenciách nálezu ústavného súdu z 31. marca 2022 napadnutým uznesením zmenil rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka zo 17. apríla 2020 tak, že oprávneného zaviazal nahradiť sťažovateľke trovy exekúcie v sume 509,75 eur na účet jej právneho zástupcu.

6.1. V odôvodnení sudca okresného súdu došiel k záveru, že oprávnený inicioval exekúciu, ktorá sa neskôr ukázala ako neopodstatnená, pretože exekučný titul ako podklad na vykonanie exekúcie bol zrušený, čo viedlo k jej zastaveniu. Oprávnený teda zaviniel zastavenie exekúcie, preto mu okresný súd uložil povinnosť nahradiť sťažovateľke trovy exekučného konania podľa § 203 ods. 1 Exekučného poriadku. Okresný súd priznal sťažovateľke náhradu trov právneho zastúpenia za štyri úkony právnej služby (1. prevzatie a príprava zastúpenia, 2. návrh na zastavenie exekúcie, 3. ďalšia porada s klientom a 4. sťažnosť proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka zo 17. apríla 2020) á 118,67 eur a 4 x režijný paušál, čo spolu predstavuje sumu 509,75 eur.

6.2. Vo vzťahu k sťažovateľkou požadovanej sume 8 852,74 eur, ktorá jej bola v priebehu exekúcie zexekvovaná, a trovám súdneho exekútora pripísaným na jeho účet v sume 3 109,09 eur okresný súd došiel k záveru, že nejde o trovy sťažovateľky v exekučnom konaní, ale o jej nárok z iného právneho dôvodu. Náhradu trov exekúcie v požadovanej sume 12 961,83 eur jej preto nepriznal. Ďalej okresný súd nepriznal sťažovateľke náhradu za súdny poplatok zaplatený za podané námietky proti exekúcii v sume 66,38 eur, keďže v konaní o námietkach nebola úspešná. Z rovnakého dôvodu nebola sťažovateľke priznaná ani náhrada za podanie námietok z 28. augusta 2006 a za odvolanie proti uzneseniu o zamietnutí námietok z 19. decembra 2006. Za úkony účelne vynaložené

na uplatnenie a bránenie práva okresný súd nepovažoval návrh na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, žiadosť o odblokovanie účtu, preštudovanie spisového materiálu z 28. mája 2019 a ani návrh na odklad a zastavenie exekúcie z 2. augusta 2007, ktoré boli okresným súdom zamietnuté, preto sťažovateľke náhradu za ne nepriznal. Sťažovateľke nebola priznaná ani náhrada za úkon právnej služby – prevzatie a príprava zastúpenia z 20. júna 2018 pre jej právneho zástupcu JUDr. Mišlina, pretože by tým došlo k duplicitnému priznaniu náhrady za tento úkon právnej služby. Sťažovateľke totiž bola priznaná náhrada trov za prevzatie a prípravu zastúpenia z 21. augusta 2006.

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka ústavnú sťažnosť, v ktorej vyjadruje nesúhlas s nepriznaním náhrady trov za zaplatený súdny poplatok a uplatnené úkony právnej služby. Napadnuté uznesenie označuje za „*arbitrárne*“ a nedostatočne odôvodnené a tvrdí, že okresný súd interpretoval ustanovenia Exekučného poriadku „*ústavne nekonformným spôsobom*“. Akcentuje, že v priebehu nezákonne vedenej exekúcie len bránila svoje práva prostredníctvom zákonných opravných prostriedkov a návrhov, preto spochybňuje záver okresného súdu, ktorý jej nepriznal náhradu za zaplatený súdny poplatok a odmenu za požadované úkony – námietky proti exekúcii, odvolanie, návrh na odklad exekúcie a návrh na zastavenie exekúcie. Rovnako sa nestotožňuje ani s názorom okresného súdu, že návrh na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, žiadosť o odblokovanie účtu a preštudovanie spisového materiálu jej právnym zástupcom JUDr. Mišlinom nie sú účelné úkony právnej služby, a preto jej za ich vykonanie nepatrí náhrada. Napadnutým uznesením došlo podľa sťažovateľky nielen k porušeniu princípov spravodlivého súdneho konania, ale tiež k porušeniu jej základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu:

8. Ústavný súd, zohľadňujúc sťažnostné námietky smerujúce proti rozhodnutiu všeobecného súdu o výške náhrady trov konania, považuje v prvom rade za žiaduce poukázať na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane pripomína, že rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi je zásadne výsadou týchto súdov, pri ktorej sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania (IV. ÚS 248/2008, III. ÚS 125/2010, I. ÚS 134/2016). Ústavný súd sa k problematike trov konania stavia nanajvýš rezervovane, podrobuje ju obmedzenému ústavnoprávnemu prieskumu, pričom k zrušeniu napádaného výroku o trovách konania pristupuje skutočne iba výnimočne. Tento prístup vychádza z názoru, že rozhodnutie o trovách konania má vo vzťahu k veci samej jednoznačne akcesorickú povahu a samo osebe väčšinou nedosahuje takú intenzitu, ktorá je spôsobilá porušiť základné práva a slobody, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. To však ale neznamená, že rozhodnutiami o trovách konania nemôže dôjsť k porušeniu

práv sťažovateľa. Otázka náhrady trov konania môže nadobudnúť ústavnoprávnu dimenziu v prípade takého postupu všeobecného súdu, ktorý je založený na celkom zjavne nesprávnej interpretácii a aplikácii príslušných ustanovení zákona upravujúcich náhradu trov konania, v ktorom sú obsiahnuté črty svojvôle, a taktiež v prípade, ak je odôvodnenie súdneho rozhodnutia vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania celkom nedostatočné, t. j. nepreskúmateľné (obdobne napr. IV. ÚS 348/2011, IV. ÚS 341/2012, II. ÚS 837/2015).

9. Jadrom sťažnostnej argumentácie je tvrdenie sťažovateľky o arbitrárnosti napadnutého uznesenia okresného súdu, ktorý jej bez dostatočného odôvodnenia nepriznal odmenu za niektoré uplatnené úkony právnej služby a náhradu za zaplatený súdny poplatok.

10. V zmysle uvedeného sa ústavný zameral na posúdenie, či sa okresný súd adekvátne a preskúmateľne vysporiadal s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľky, ktorú uplatňovala v podanej sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka a či otázka posúdenia účelnosti celkových trov konania okresným súdom nevykazuje extrémne vybočenie z pravidiel upravujúcich rozhodovanie o trovách. Základným východiskom pri rozhodovaní o otázke trov je, že ide o všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Všeobecnému súdu preto prináleží hodnotiť ako kritérium pre priznanie ich účelnosť, resp. nevyhnutnosť. Táto otázka je vecou úvahy (diskrécie) súdu, ktorá však musí byť vždy primerane odôvodnená (IV. ÚS 83/2018).

11. V posudzovanej veci okresný súd napadnutým uznesením opätovne rozhodoval o nároku sťažovateľky na náhradu trov exekúcie a o ich výške, pričom bol viazaný právnym názorom ústavného súdu vysloveným v náleze č. k. III. ÚS 693/2021 z 31. marca 2022. Po dôslednom preskúmaní napadnutého uznesenia ústavný súd konštatuje, že okresný súd v intenciách tohto nálezu aplikoval a interpretoval ustanovenia Exekučného poriadku a pri rozhodovaní o výške trov aj príslušné ustanovenia vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, pričom zrozumiteľne vysvetlil, z akých dôvodov nepovažoval sťažovateľkou rozporované úkony právnej služby za účelne vykonané. V dôvodoch svojho rozhodnutia sa pritom podrobne vyjadril a uviedol dôvody nepriznania náhrady za každý jednotlivý úkon právnej služby osobitne (body 33 a 34 napadnutého uznesenia). V rámci rozhodovania o nepriznaní náhrady trov konania za sporné úkony právnej služby okresný súd uplatnil práve zákonom daný priestor na posúdenie kritéria účelnosti a nevyhnutnosti trov konania a tieto svoje úvahy v napadnutom uznesení primerane zdôvodnil. V tomto smere preto neobstojí tvrdenie sťažovateľky, že napadnuté rozhodnutie je arbitrárne a nedostatočne odôvodnené.

12. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že nie je v pozícii, aby všeobecne prehodnocoval rozhodnutia všeobecných súdov o účelnosti a hospodárnosti uplatnených či priznaných trov konania. Argumentácia sťažovateľky, ktorá ústavný súd stavia pred takéto rozhodnutie, nemôže byť v princípe úspešná, pretože ústavný súd nie je ďalšou opravnou inštanciou vo vzťahu k rozhodnutiam všeobecných súdov o výške trov konania (obdobne IV. ÚS 433/2022). Z jeho postavenia (čl. 124 ústavy) mu neprináleží posudzovať zákonnosť a už vôbec nie správnosť napadnutého uznesenia, ale len jeho súladnosť s ústavnými princípmi spravodlivého súdneho konania.

13. Pre posúdenie zachovania práva na spravodlivý proces, ako aj základného práva na súdnu ochranu je tak relevantné, že pri rozhodovaní o výške náhrady trov exekučného konania okresný súd posúdil účelnosť sťažovateľkou žiadaných úkonov právnej služby a zaoberal sa nimi (m. m. II. ÚS 372/2021, II. ÚS 85/2022). Ústavnému súdu preto ostáva len konštatovať, že okresný súd sa v prípade sťažovateľky nedopustil porušenia práva na spravodlivé súdne konanie, pričom nebola identifikovaná ani svojvoľná aplikácia či interpretácia zákona.

14. Pokiaľ sťažovateľka v rámci ústavnej sťažnosti argumentovala opodstatnenosťou sporných úkonov právnej služby, za ktoré jej okresný súd nepriznal odmenu, čím sa snažila preukázať, že i za tieto úkony jej v dôsledku ich účelnosti patrí odmena, ústavný súd uvádza, že dôvodnosť nepriznania náhrady trov konania za jednotlivé úkony právnej služby mu neprináleží hodnotiť, pretože stanovenie konkrétnej výšky trov konania je otázkou interpretácie tzv. podústavného (jednoduchého) práva, do ktorej ústavnému súdu bez všetkého neprislúcha vstupovať. Ako už bolo totiž načrtnuté, právomoc ústavného súdu nenahrádza postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužíva sa na skúmanie namietanej vecnej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom (obdobne I. ÚS 259/2020).

15. K tomu ústavný súd dodáva, že nepriznanie náhrady trov konania podľa predstáv sťažovateľky, teda nie vo výške ňou vyčíslenej, nezakladá nezákonnosť rozhodnutia, nie to ešte jeho neústavnosť, ak okresný súd po dôslednom posúdení jednotlivých uplatnených úkonov právnej služby svoj záver o (ne)priznaní náhrady za ne premietne do odôvodnenia svojho rozhodnutia, čo bol aj tento prípad. Uzatvára tak, že okresný súd rozhodol vo veci sumy náhrady trov v intenciách právnych predpisov spôsobom, ktorý nesignalizuje žiaden závažný exces a neodôvodňuje preto ani uplatnenie kasačnej právomoci ústavného súdu.

16. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd posúdil napadnuté rozhodnutie sudcu okresného súdu ako spĺňajúce ústavnoprávne požiadavky súdneho rozhodnutia, pričom nezistil možnosť porušenia základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto v tejto časti ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu:

17. Vo vzťahu k sťažovateľkou namietanému porušeniu jej základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd konštatuje, že v danom prípade nič nesignalizuje ani porušenie týchto práv sťažovateľky, keďže ústavný súd v posudzovanej veci nevzhliadol porušenie ani jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a rovnako ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z tohto dôvodu bola ústavná sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti odmietnutá podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnená.

18. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich

je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 1. decembra 2022

Miloš Maďar
predseda senátu